

Papendrecht in cijfers

Klik op
START

START

Versie 1.0
1 december 2021

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Klik op de icoontjes en ga direct naar...

Inleiding:
cijfers & trends

Steunmaat-
regelen

Ruimte

Fysiek

Terug naar
inhoudsopgave

Sociaal

Economie

Duurzaamheid

Over ons

Demografie

Technologie

Kennis-
infrastructuur

Veiligheid

Bestuur

1 Demografie

Bevolkingsontwikkeling

Papendrecht krimpt & vergrijst

Leeftijdopbouw: Papendrecht krimpt en vergrijst
Tussen 2020 en 2035 neemt naar verwachting het aantal inwoners van Papendrecht af van 32.120 naar 30.970 (-3,5%). Dit hangt samen met de bevolkingsopbouw (vergrijzing) en beperkte uitbreiding van de woningvoorraad.

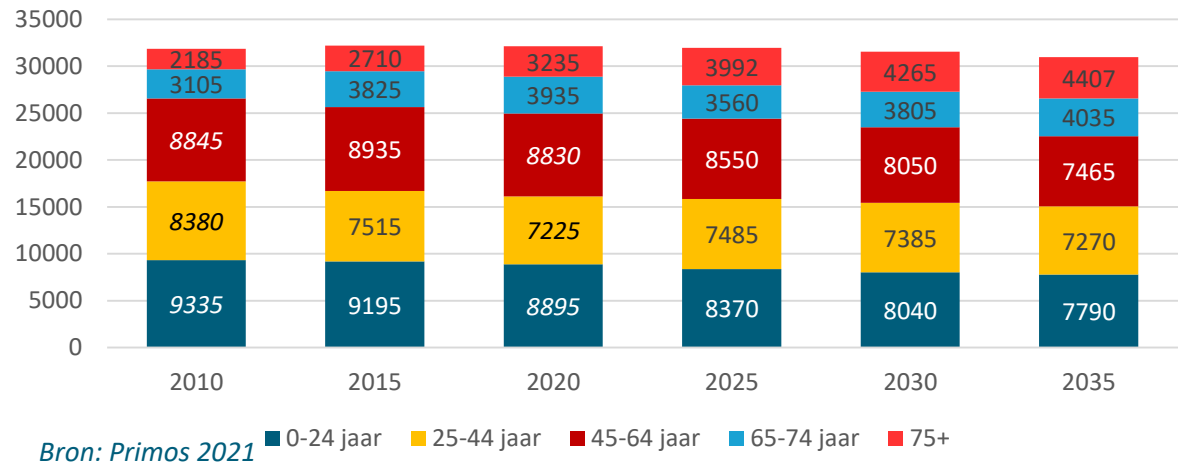
De leeftijdopbouw van Papendrecht verandert de komende 15 jaar. Enerzijds is er een afname van jongeren van 8.895 in 2020 naar 7.790 in 2035 (-12,5%).

Anderzijds is er een toename van het aantal inwoners ouder dan 65 jaar. Dat neemt toe van 7.170 naar 8.442 (+18% vanaf 2020). Omdat Papendrecht nu al redelijk vergrijsd is (22,7% van de inwoners is 65+) is de vergrijzing in de toekomst minder sterk dan gemiddeld.

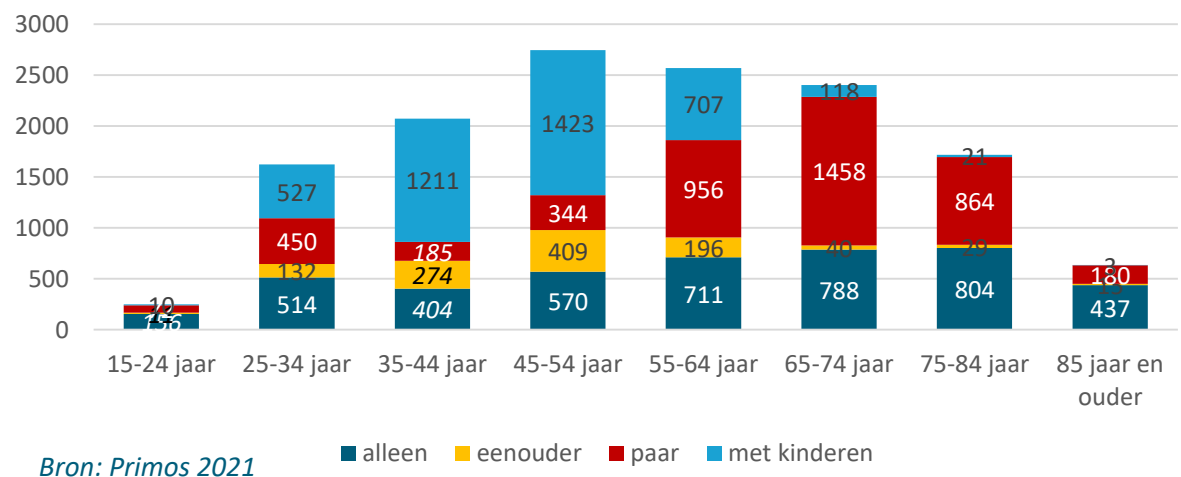
De huishoudenssamenstelling hangt samen met de leeftijd. Onder jongeren en ouderen zien we relatief meer alleenstaanden en onder 25-54-jarigen relatief veel huishoudens met kinderen en onder 55-84-jarigen veel tweepersoonshuishoudens zonder kinderen

Als we kijken naar de huishoudenssamenstelling in de toekomst dan valt de toename van het aantal alleenstaanden op. Nu is 31% van de huishoudens een alleenstaande, dat neemt toe tot 36%. Ook dit hangt weer samen met de veroudering van de bevolking

Aantal personen per leeftijdscategorie

Huishoudenssamenstelling naar leeftijdscategorie 2020

2 Steunmaatregelen

Economische steunmaatregelen

NOW & TOZO

NOW regelingen

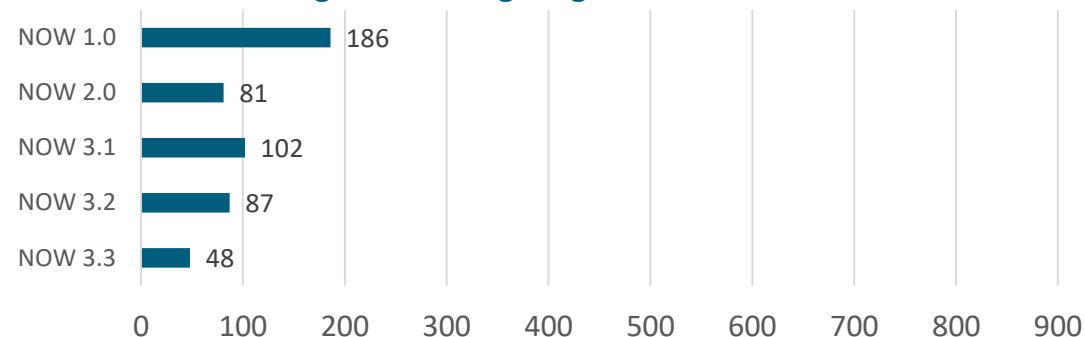
Tussen 17 maart 2020 en 30 juni 2021 werd in Papendrecht in totaal 504 keer een NOW regeling toegekend, verspreid over de verschillende varianten (1.0, 2.0, 3.1, 3.2, 3.3). De NOW 2.0 komt in grote lijnen overeen met de eerdere regeling, maar kent aanvullende voorwaarden. De NOW 3.0 komt overeen met de 2.0 variant maar kent tijdvakken met aangepaste voorwaarden per tijdvak en o.a. een afbouw in vergoedingspercentages. Op de NOW 1.0 werd een aanzienlijk groter beroep gedaan dan op de andere varianten.

TOZO regelingen

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers is vanaf maart 2020 tot 1 oktober 2021 in Papendrecht 871 keer toegekend, verspreid over de verschillende varianten (TOZO 1, 2, 3, 4 en 5). Tozo 5 begon op 1 juli en liep door tot en met 1 oktober 2021.

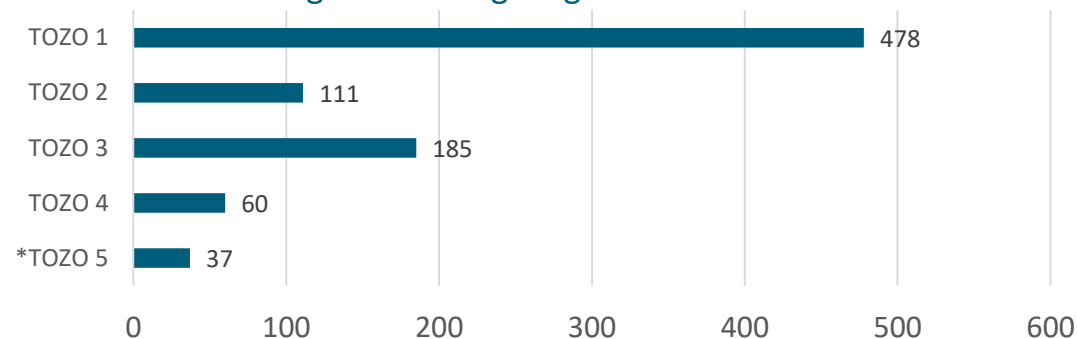
*Figuur 2 laat de tussenstand zien van het aantal aanvragen van de TOZO 5 per september 2021.

Fig. 1 Totaal aantal aanvragen NOW regelingen

Bron: UWV

Fig. 2 Totaal aantal aanvragen TOZO regelingen

Bron: SDD, Avres, RBZ

Economische steunmaatregelen

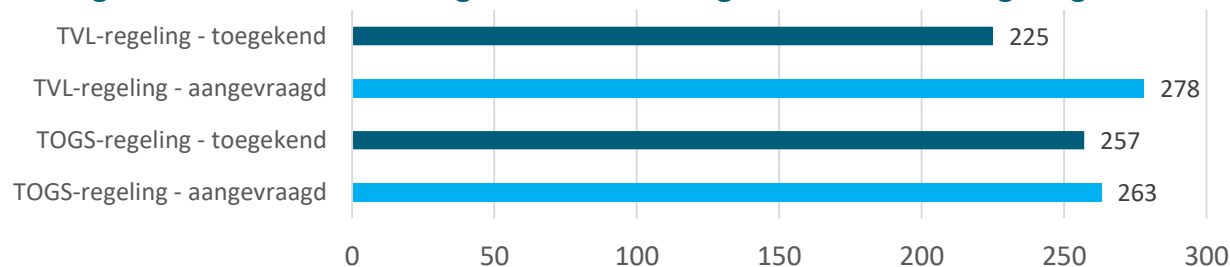
TVL & TOGS

TOGS- & TVL-regeling

De Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) liep van 15 maart tot 15 juni 2020 en is inmiddels opgevolgd door de Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB (TVL). De TVL is, na een eerste periode van 1 juni tot en met 30 september 2020, inmiddels verlengd tot en met 30 juni 2021. In totaal is de TOGS in Papendrecht 225 keer toegekend en de TVL 257 keer.

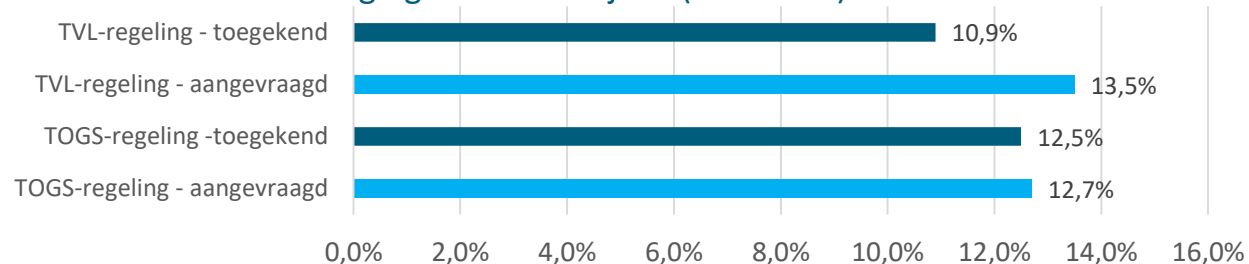
Figuur 4 laat het aantal aanvragen en toekenningen van de TVL & TOGS regelingen zien als aandeel van het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen met minder dan 250 werkzame personen in Papendrecht per 1 januari 2020.

Fig. 3 Totaal aantal aanvragen en toekenningen TVL & TOGS regelingen

Bron: RVO, bewerking OCD

Fig. 4 Aantal aanvragen en toekenningen TVL & TOGS regelingen als aandeel van het aantal vestigingen van bedrijven (< 250 WP)

Bron: RVO, bewerking OCD

3 Sociaal

Gebruik voorzieningen

In de afgelopen 2 jaar nam het aantal gebruikers van een Wmo voorziening met 11,5% toe. O.a. is er een groter beroep gedaan op vervoer, huishoudelijke hulp, woonvoorzieningen en begeleiding. Vooral 75-84-jarigen en 85-plussers maken van Wmo-voorzieningen gebruik. De toename hangt samen met de vergrijzing en verandering in eigen bijdrage. Hiernaast gaat het om cijfers van het aantal cliënten. Eén cliënt kan van meerdere voorzieningen gebruik maken (bijvoorbeeld huishoudelijk hulp én Drechthopper). In één huishouden kunnen meer mensen ondersteuning nodig hebben (cliënt zijn).

Het aantal gebruikers van de Participatiewet is in 2020 1.550. Onder de P-wet vallen de voormalige Wet Werk en Bijstand, de Wet Sociale Werkvoorziening en een deel van de Wajong. Het gaat relatief veel om 45-64-jarigen. Het gebruik van jeugdzorgvoorzieningen is tussen 2018 en 2020 licht toegenomen.

Uitkeringen

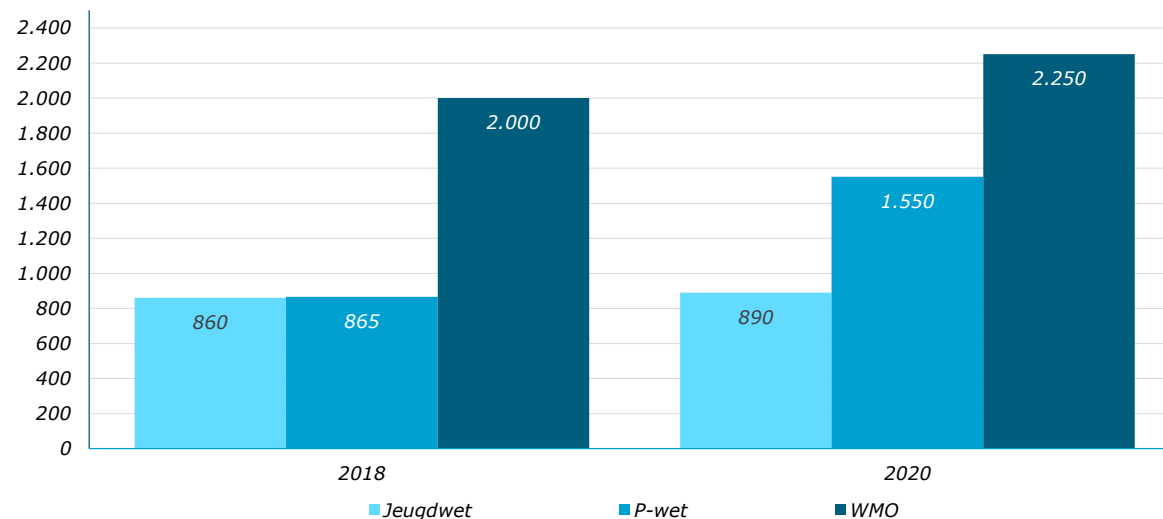
Naast de AOW (6.760 inwoners) zijn er drie uitkeringen. De WW, bijstand (onderdeel P-wet) en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. De laatste bestaat uit de drie onderdelen die we voor het overzicht samengevoegd hebben, WAO, WIA/WGA-regeling enerzijds en deel van de Wajong anderzijds. Er zit in de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen weinig ontwikkeling.

Het aantal bijstandsuitkeringen (en bijstandsgerateerd) is dalend (8% minder dan per 1-1-2017), maar door de Coronamaatregelen is er in 2021 sprake van een lichte stijging.

Dat geldt ook voor de WW-uitkeringen. Vanaf 1-1-2017 t/m 1-1-2020 daalde dit. Door de Covid-epidemie is er sprake van een lichte stijging, hoewel deze door allerlei landelijke steunpakketten tot nu toe nog meevalt. Bron: CBS. Kijk voor de recente cijfers in de Coronamonitor op de website www.onderzoekcentrumrechtsteden.nl.

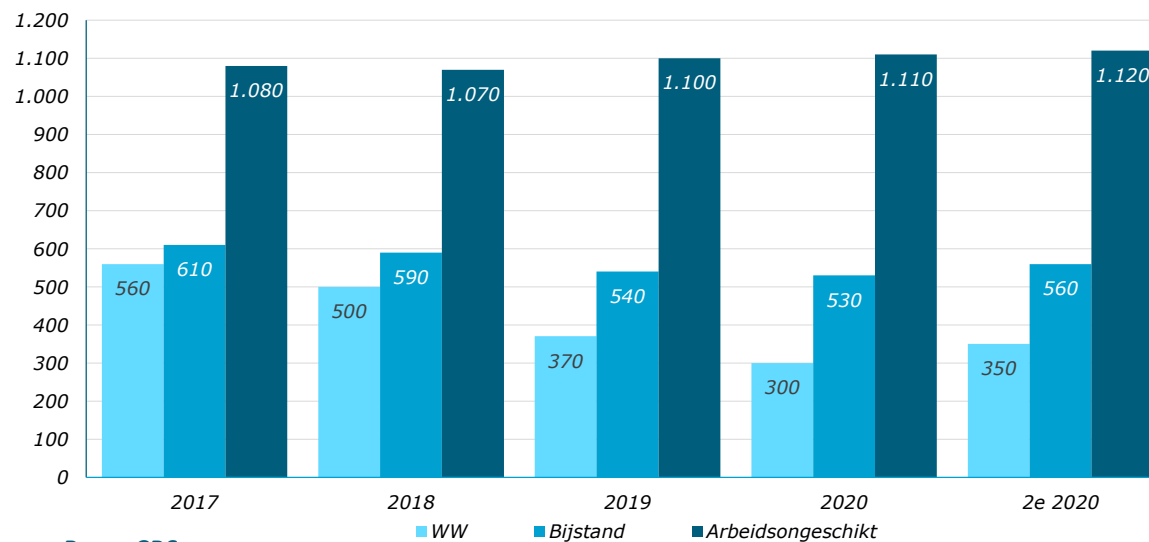
Gebruik voorzieningen

Clënten Jeugdwet, P-wet, WMO

Bron: CBS

Trend uitkeringen WW, bijstand, arbeidsongeschiktheid

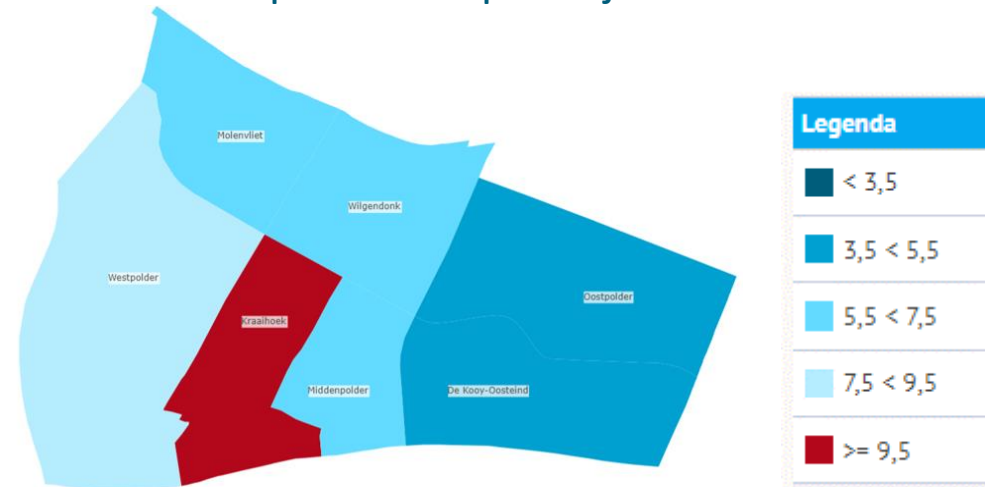
Bron: CBS

Inkomen

Aandeel minima in Papendrecht per wijk

Inkomen

Het aantal huishoudens in Papendrecht met een minimum inkomen (lager dan 110% van het sociaal minimum) is in 2018 8% ten opzichte van 11% gemiddeld in Nederland. Er zijn wel wat verschillen tussen de wijken. In Kraaihoek is het aandeel huishoudens met minimum inkomen iets hoger dan gemiddeld.

Bron: OCD, Drechtsteden in cijfers, 2018

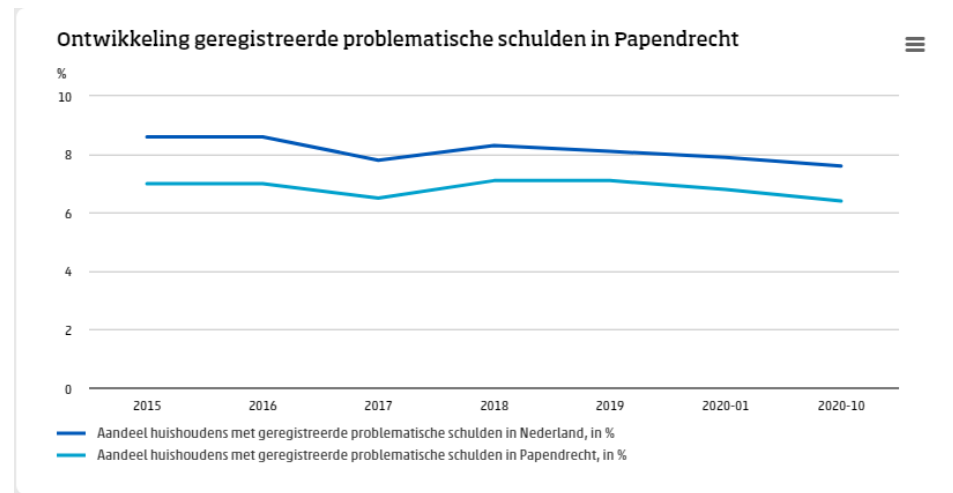
Huishoudens met schulden

Het aantal huishoudens in Papendrecht met problematische schulden ligt in 2020 rond de 900-1000 (6-7% van het aantal huishoudens) en is in vergelijking met 2018 iets afgenomen. Het gaat om betalingsachterstanden bij de Belastingdienst, DUO, het CJIB, bij BKR, wanbetalers bij de zorgverzekering en de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

Huishoudens in de leeftijd 25 t/m 55 jaar en met een laag opleidingsniveau zijn hierin oververtegenwoordigd.

Een deel hiervan doet een beroep op/komt in aanmerking voor schuldhulpverlening via de SDD. Het aantal personen met nieuwe en lopende schuldhulpverlening nam af van 259 in 2018 tot 241 in 2019 en 215 in 2020. Gemiddeld zijn er zo'n 60 nieuwe aanvragen per jaar.

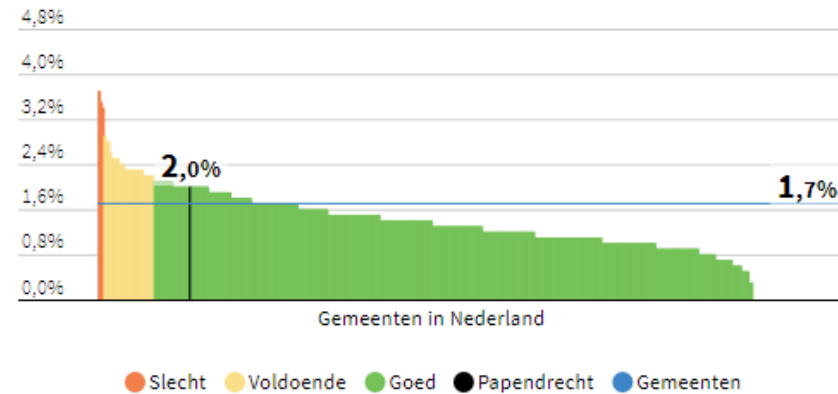
Aandeel huishoudens met problematische schulden

Bron: CBS, dashboard Schuldenproblematiek in beeld

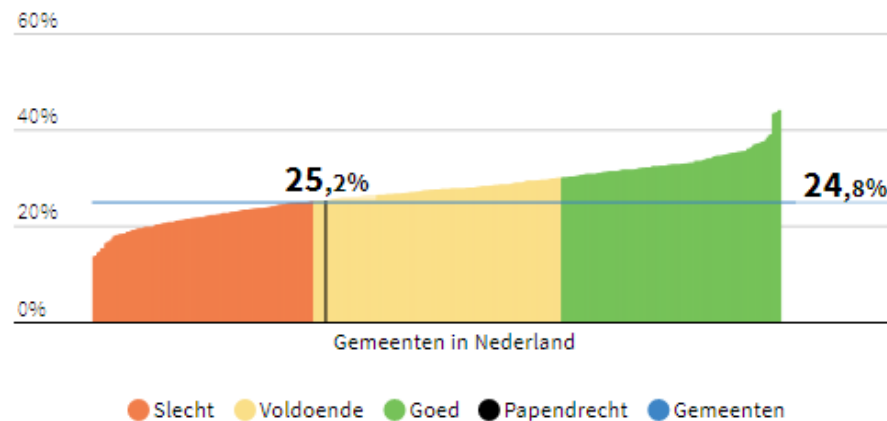
Participatie

Voortijdig schoolverlaten

2019

Bron: OCD, Gemeentelijke Duurzaamheidsindex 2021

2018

Bron: OCD, Gemeentelijke Duurzaamheidsindex 2021

Voortijdig schoolverlaters

Dit aandeel ligt in Papendrecht in 2019 op 2,0% ten opzichte van 1,7% gemiddeld. Het betreft het percentage voortijdig schoolverlaters van leerlingen van het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

Sport en bewegen

In vergelijking met andere gemeenten sport in 2018 de bevolking van Papendrecht iets meer. 25,2% is lid van een sportvereniging, dat is iets meer dan het Nederlands gemiddelde van 24,8%.

4 Economie

Economie en werk

Ontwikkeling aantal banen

De gemeente Papendrecht telde begin 2020 in totaal 15.055 arbeidsplaatsen, inclusief zelfstandigen en uitzendplekken. Ten opzichte van 2016 is het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente met 9,7% gegroeid. Hiermee groeide de werkgelegenheid in Papendrecht harder dan gemiddeld in Nederland (+7,4%) en zat de gemeente goed op koers om de regionale ambitie van 30.000 extra banen in 2030 te realiseren.

Ontwikkeling aantal startups

In 2020 telde de gemeente Papendrecht 339 nieuwe startups (alle sectoren en inclusief zelfstandigen). Sinds 2017 zien we het aantal startups jaarlijks stijgen. In 2020 lag het aantal startups ondanks de uitbraak van de coronacrisis toch weer hoger dan in 2019. Na invoering van de eerste corona-maatregelen waren er in het tweede kwartaal van 2020 aanzienlijk minder startups dan in eerder jaren. In het derde en vierde kwartaal herstelde dit zich weer.

Werkloosheidspercentage

In 2020 bedroeg het werkloosheidspercentage in Papendrecht 3,2%. Dit percentage ligt iets lager dan gemiddeld in de Drechtsteden en landelijk (3,8%). De werkloosheid in Papendrecht daalde tot 2019 licht. In 2020 zien we, onder invloed van de coronacrisis, weer een stijging van de werkloosheid. Landelijk en in de rest van de regio zien we dezelfde trend.

Uitgaande en inkomende pendel

Begin 2020 was 20% van de inwoners van Papendrecht met een baan in loondienst werkzaam in de eigen gemeente. 33% was elders in de Drechtsteden werkzaam en eveneens 33% in de rest van de provincie Zuid-Holland. Omgekeerd werd 25% van de banen in Papendrecht ingevuld door inwoners uit de rest van de Drechtsteden en nog eens 28% door inwoners uit de rest van de provincie Zuid-Holland.

Fig. 1 Ontwikkeling aantal banen Papendrecht t.o.v. 2016 (per 1 jan.)

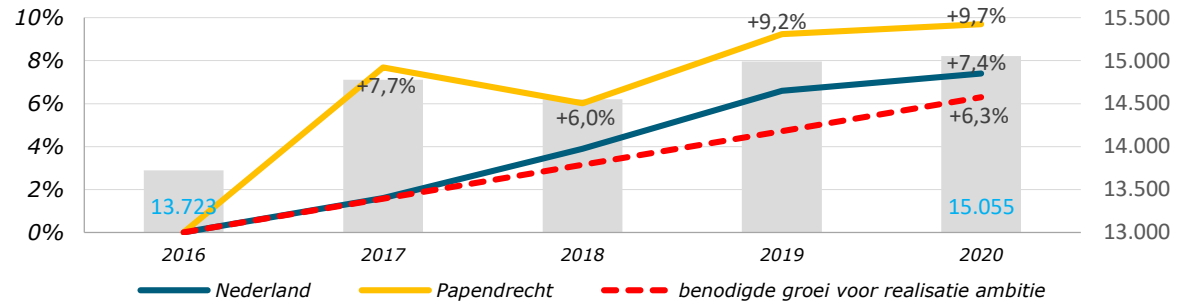

Fig. 2 Ontwikkeling aantal startups Papendrecht

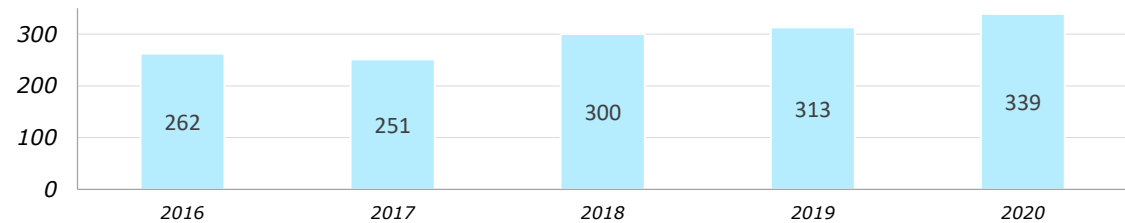

Fig. 3 Werkloosheidspercentage 2016-2020

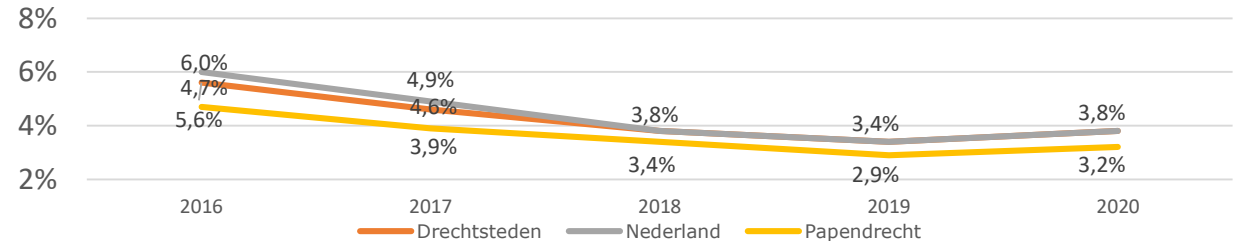
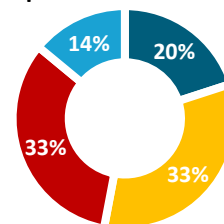
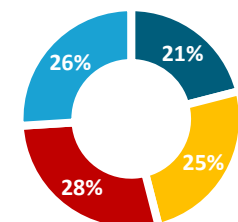

Fig. 4 Uitgaande en inkomende pendel

Inwoners Papendrecht werkzaam in ...

Banen Papendrecht bezet door inwoners van ...

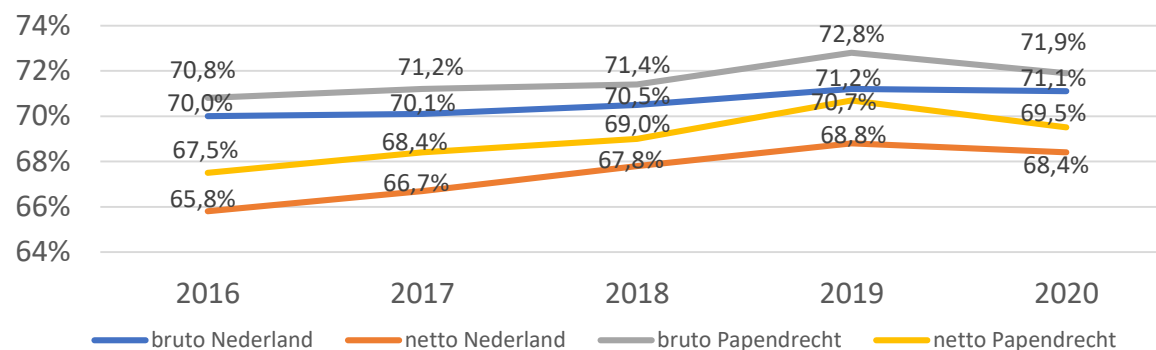
- Papendrecht
- Drechtsteden overig
- Zuid-Holland overig
- buiten Zuid-Holland

Bruto en nette arbeidsparticipatie

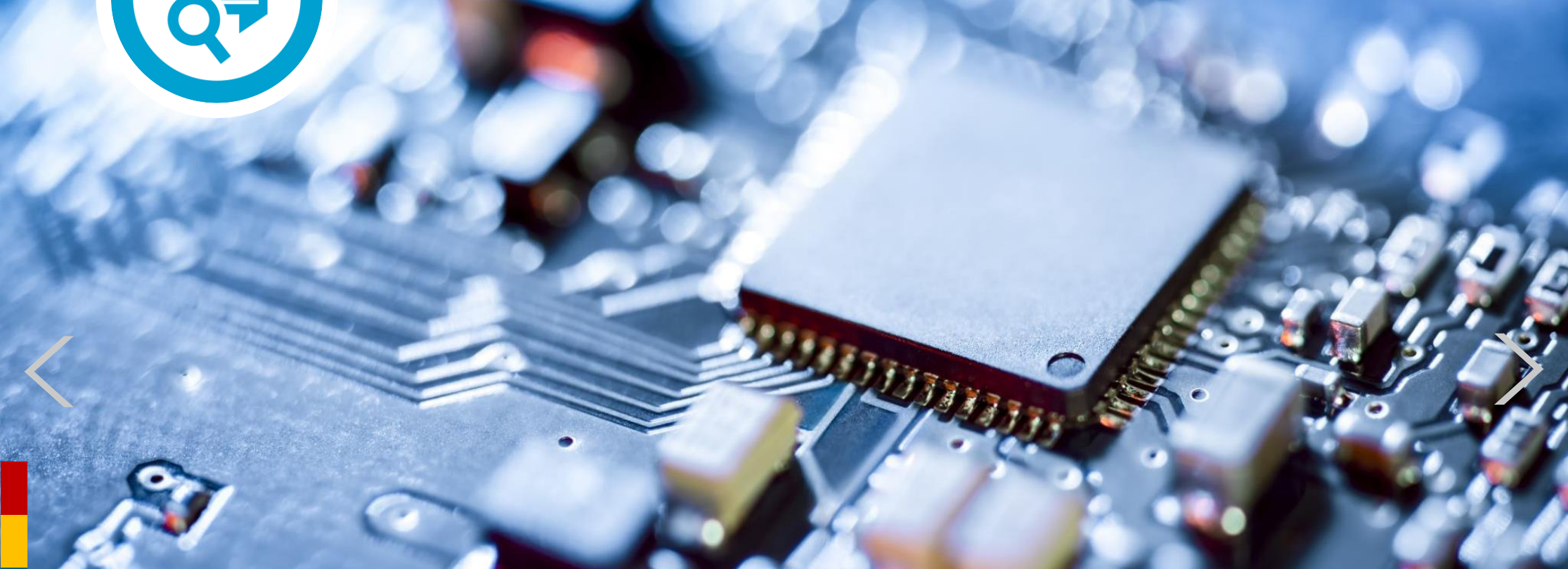
De bruto arbeidsparticipatie in Papendrecht (de beroepsbevolking per 100 inwoners van 15-75 jaar) komt voor 2020 op 71,9%. De netto arbeidsparticipatie (de werkzame beroepsbevolking per 100 inwoners van 15-75 jaar) komt op 69,5%. Zowel de bruto als de netto arbeidsparticipatie in Papendrecht nam tot en met 2019 licht toe. In 2020 is de arbeidsparticipatie weer iets gedaald. Als gevolg van de uitbraak van de coronapandemie kwamen meer mensen zonder werk te zitten. Zowel de bruto als de netto arbeidsparticipatie in Papendrecht ligt iets boven het landelijk gemiddelde.

Fig. 5 Bruto en netto participatiegraad

Bron: CBS, Statline

5 Technologie

Technologietrends

ontwikkeling van automatisering naar dataficering

Digitale transformatie

Gemeenten zijn volop bezig met de digitale transformatie. Dit is een paraplu-begrip voor alle activiteiten op het gebied van automatisering, digitalisering, dataficering en zelfs robotisering die plaatsvinden. De digitale transformatie is feitelijk een proces dat al een jaar of vijftig aan de gang is waarbij globaal drie fases te onderscheiden zijn.

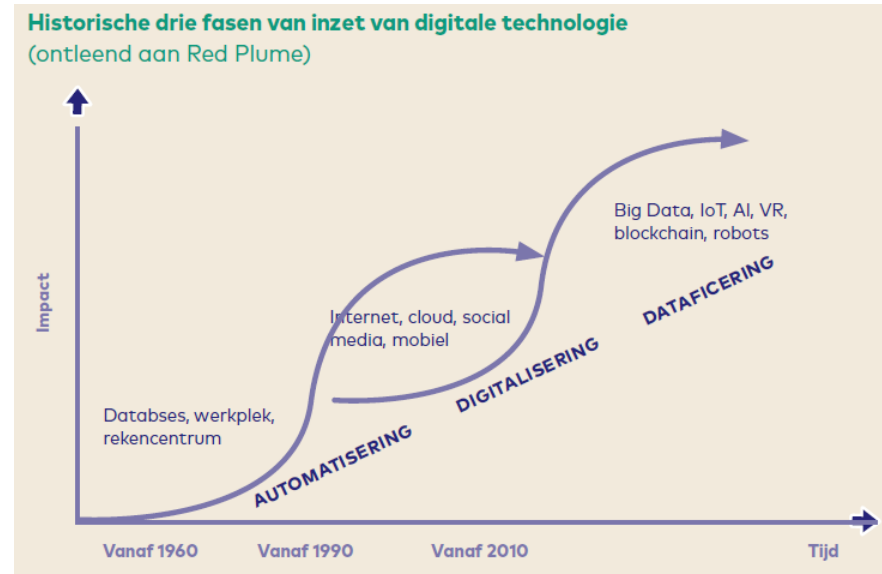
Gemeenten zijn sinds een aantal jaren begonnen met het experimenteren met de invoering van technologie van sensors, camera's, robots, kunstmatige intelligentie, virtual reality, big data, algoritmen, blockchain, zelfrijdende voertuigen, drones etc. Deze ontwikkeling past binnen een trend waarbij steden het concept smart city omarmen. Voorbeelden zijn sensoren bij lantaarnpalen en ten behoeve van onderhoud bij bruggen. En door digitalisering zijn een aantal producten 24/7 aan te vragen.

Gemeenten zijn door deze ontwikkeling steeds afhankelijker geworden van digitale systemen. Het voorkomen van storingen en cybercriminaliteit (hacken) zijn belangrijke aandachtspunten.

Efficiency of maatwerk

Het landelijk voorbeeld van de Kindertoelagaffaire bij de Belastingdienst geeft risico's aan van een te ver doorgevoerde nadruk op efficiency, waarbij maatwerk is wegbezuinigd. Het met data "voorspellen" van frauderisico, risico op vernielingen aan speeltoestellen of vroegtijdig schoolverlaten zorgt enerzijds ervoor dat tijdig erger voorkomen wordt, maar kan bij onzorgvuldige toepassing ongewenste effecten hebben.

Een tweede aandachtspunt is dat digitalisering mensen buitensluit die minder digitaal vaardig zijn. Het blijft belangrijk om alternatieven aan te bieden.

Bron: AO Fonds Gemeenten, *De impact van technologie op gemeente*, p 13 en 14

Technologie zet zich door op alle terreinen

De energietransitie is bijvoorbeeld een dubbele transitie: van fossiel naar duurzaam en van dataluw naar datagedreven. Beheer van data wordt belangrijker. Dit vraagt om kennis van zaken van de overheid zodat zowel de toegankelijkheid van de energiemarkt gewaarborgd wordt, als fundamentele rechten van burgers.

Bron: *Trending topics, trends voor BZK in 2020*, p32

Aantal meldingen van cybercrime vijf keer (!) hoger dan twee jaar geleden

Het aantal digitale misdrijven in de regio Drechtsteden is vervijfvoudigd ten opzichte van twee jaar geleden. Dat blijkt uit cijfers van de VeiligheidsAlliantie in de regio Rotterdam over 2020. Met name in de stad Dordrecht en de Hoeksche Waard nam cybercriminaliteit fors toe.

Bron: *AD De Dordtenaar*, 29 mei 2021

6 Kennisinfrastructuur

Kennisinfrastructuur

Opleidingsniveau werkzame beroepsbevolking

Met 35,3% in 2020 ligt het aandeel hoger opgeleiden onder de werkzame beroepsbevolking in Papendrecht iets lager dan landelijk gemiddeld (41,4%). Het aandeel hoger opgeleiden onder de werkzame beroepsbevolking in Papendrecht schommelde in de afgelopen jaren rond het -licht stijgende- regiogemiddelde. Het aandeel laag opgeleiden onder de beroepsbevolking in Papendrecht daalde licht, terwijl het aandeel middelbaar opgeleiden stabiel bleef.

Deelnemers mbo ROC Da Vinci College

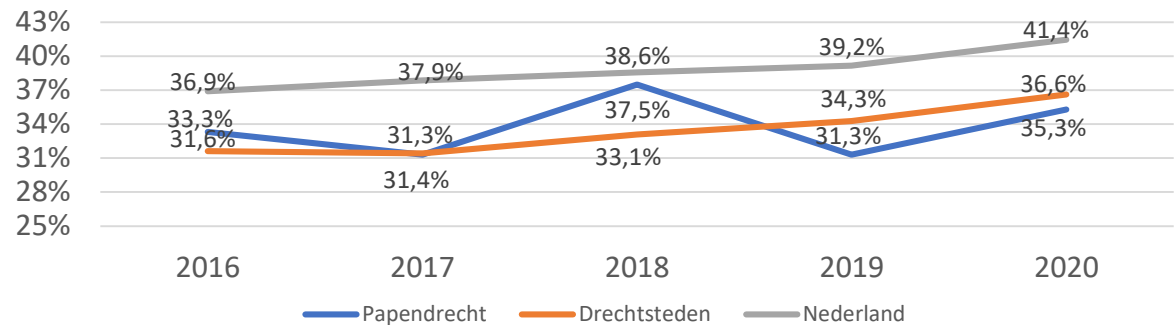
Het aantal mbo-deelnemers aan het ROC Da Vinci College is in de afgelopen jaren gedaald. Vooral in de sector Economie nam het aantal deelnemers af. Binnen de sector Techniek zien we in 2017 en 2018 een groei van het aantal deelnemers, waarna het aantal deelnemers in 2019 en 2020 weer daalt. De sector Zorg & Welzijn telt jaarlijks rond de 2.600 deelnemers. In oktober 2020 volgde 42% van de mbo'ers een opleiding in de sector Techniek. In oktober 2016 was dit nog 38%. Het Da Vinci College biedt geen opleiding in de sector Groen.

Studenten hoger onderwijs

Op 1 oktober 2020 volgden 618 studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden. Sinds 2016 (315 studenten) is het aantal studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden bijna verdubbeld.

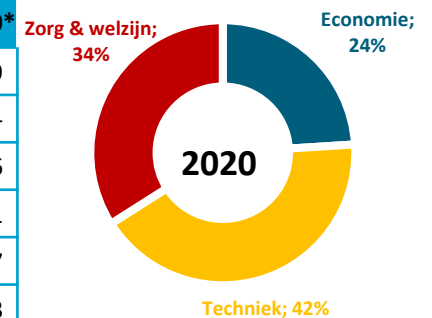
Vooraf het aantal studenten dat de Associate Degree 'Sociaal Werk in de Zorg' volgt, groeide snel. Maar ook het aantal Bachelor-studenten in de Drechtsteden nam in de afgelopen jaren duidelijk toe. Van de Bachelor-studenten in 2020 studeerde 40% voltijds, 31% in deeltijd en 29% in een duaal traject. Vooral deze laatste groep groeide sterk ten opzichte van 2019 (+77%).

Fig. 1 Werkzame beroepsbevolking met hoog opleidingsniveau

Tabel 1 Deelnemers mbo ROC Da Vinci College naar sector

	2016	2017	2018	2019	2020*
Economie	2.320	2.229	2.115	1.872	1.849
Groen	-	-	-	-	-
Techniek	3.209	3.378	3.459	3.330	3.266
Zorg & welzijn	2.664	2.679	2.646	2.604	2.591
Combinatie van sectoren	252	105	30	44	27
Totaal	8.445	8.391	8.250	7.850	7.733

Tabel 2 Studenten hoger onderwijs Drechtsteden

	2016	2017	2018	2019	2020*
Associate Degree 'Sociaal Werk in de Zorg' (duaal)	25	59	60	88	162
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (deeltijd)	113	119	146	136	142
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (duaal)	0	0	34	74	131
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (voltijd)	177	176	170	163	183
Totaal studenten hoger onderwijs Drechtsteden	315	354	410	461	618

* Voorlopige cijfers Bron: CBS (fig. 1) en DUO (tabel 1 en 2)

7 Ruimte

Woonsituatie per inkomensgroep

Het inkomen kan de woonsituatie bepalen. Huishoudens met een laag inkomen wonen relatief vaak in een sociale huurwoning van een corporatiewoning. Huishoudens met een hoog inkomen meestal in een koopwoning.

Tabel Inkomensgroepen

	aantal	percentage
> 2x modaal	3.520	25
43.574 tot 2x modaal	4.050	29
39.055 tot 43.574	810	6
41.550 tot 39.055	1.170	8
23.225 tot 31.550	1.690	12
< 23.225	2.920	21
Totaal	14.160	100

Woningbehoefte

De woningbehoefte vanuit de eigen bevolking voor Papendrecht is 500 woningen tot 2030. Dit blijkt uit de Woningmarktanalyse van RIGO uit 2020. Dat is inclusief het inlopen van fricties (het huidige tekort aan woningen). Vanwege onzekerheid is bij de woningbehoefte berekening gewerkt met drie scenario's: een basisscenario, een tegenspoeds scenario en een voorspoeds scenario.

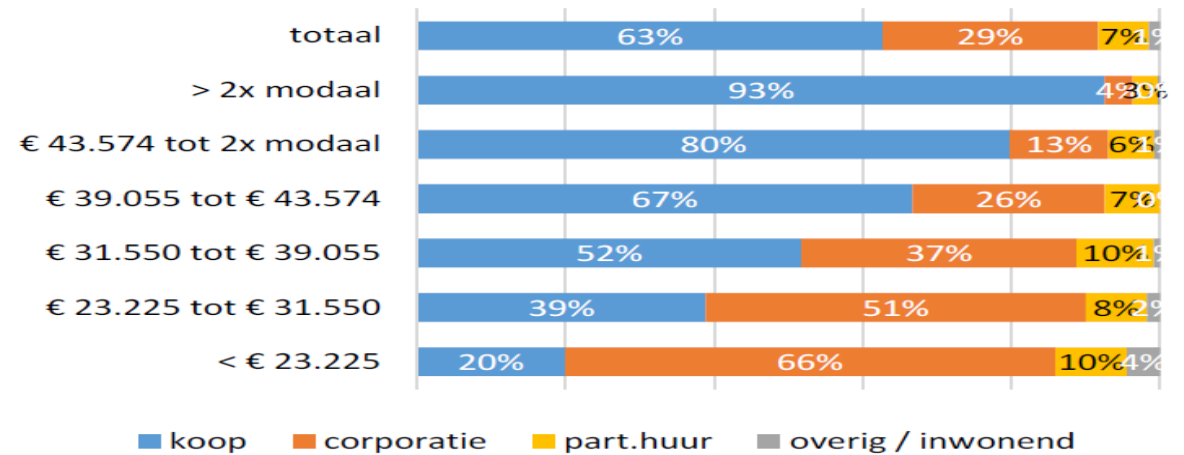
In het voorspoeds scenario (onderaan) is de behoefte aan (duurdere) koopwoningen het grootst. In het tegenspoeds scenario (bovenaan) is er relatief meer behoefte aan goedkopere huurwoningen. In de koopsector is er –in alle drie scenario's- nagenoeg alleen behoefte aan woningen met een oppervlakte boven 100 m².

Bij de behoefte dient nog rekening gehouden te worden met de behoefte van starters en wonen met zorg zoals benoemd in het Programma Langer Thuis en de Huisvestingsagenda Kwetsbare Groepen en de behoefte van de toenemende groep 75-plussers.

Ten tweede is ook nieuwbouw nodig als compensatie voor sloop. In de komende drie jaren wordt een uitbreiding met 60 woningen per jaar voorzien.

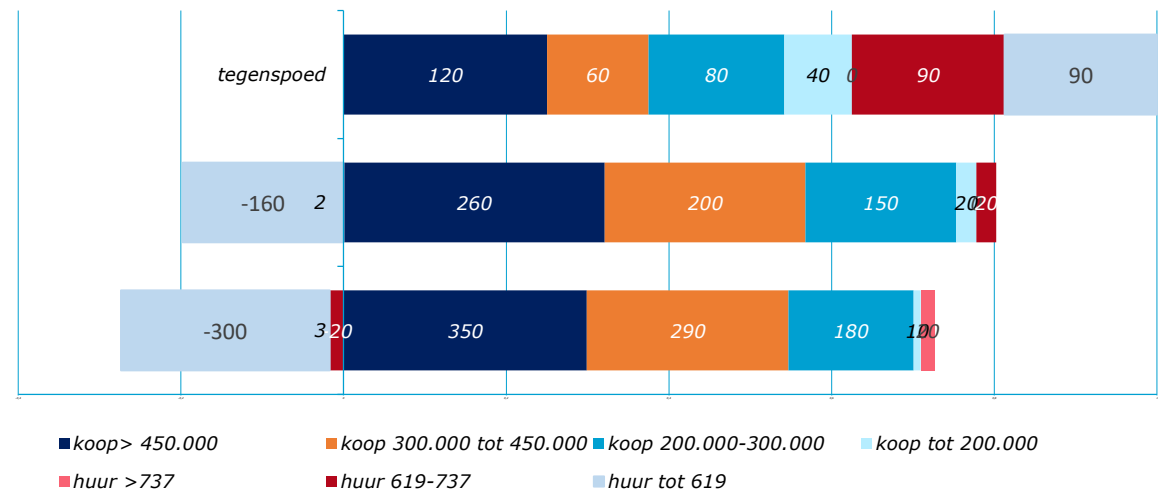
Inkomens en woningbehoefte

Woonsituatie per inkomensgroep

Bron: Rigo 2020 Woningmarktanalyse, factsheet Papendrecht

Woningbehoefte in 3 economische scenario's tot 2030

Bron: Rigo 2020 Woningmarktanalyse, factsheet Papendrecht, dit alleen eigen behoefte en inlopen tekort

Gerealiseerde nieuwbouw

In Papendrecht zijn de afgelopen 5 jaren gemiddeld 41 woningen per jaar opgeleverd, met name middeldure en dure eengezinswoningen. Omdat er de afgelopen jaren weinig gebouwd is, nam het tekort toe, waardoor de behoefte voor komende jaren nu op gemiddeld 50 woningen per jaar ligt.

In het Papendrechts Woonplan 2020-2030 staan de strategische uitgangspunten voor het beleid. Onder meer wil Papendrecht voldoende woningen realiseren om de autonome huishoudensgroei op te kunnen vangen en wil de gemeente ook een bijdrage leveren aan de regionale groeiagenda. Toevoeging vindt in verschillende segmenten plaats, maar vooral in het duurdere segment. Dat stimuleert doorstroming zodat in de bestaande voorraad woningen vrijkomen voor starters en huishoudens met een laag inkomen. Daarnaast wordt gestreefd naar duurzame huisvesting van kwetsbare groepen.

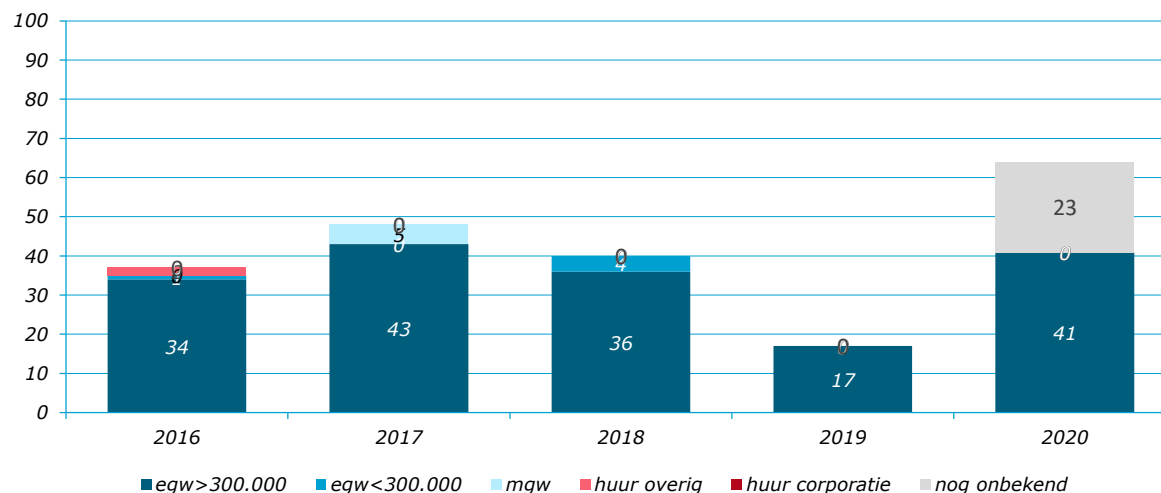
Corporatiebezit

De voorraad van woningen van corporatie Woonkracht10 is de afgelopen jaren stabiel gebleven (29% van de woningen in Papendrecht). Medio 2023 groeit in Kraaihoek –na sloop en nieuwbouw- het corporatiebezit met 40 sociale huurwoningen.

Het aantal actief woningzoekenden stijgt, terwijl het aantal verhuringen daalde. In 2016 werden nog 275 woningen verhuurd, daarna daalde het naar 230 in 2019. In 2020 nam het weer iets toe tot 295. De gemiddelde inschrijftijd voor geslaagd woningzoekenden nam toe van 5,2 jaar naar 7,0 jaar.

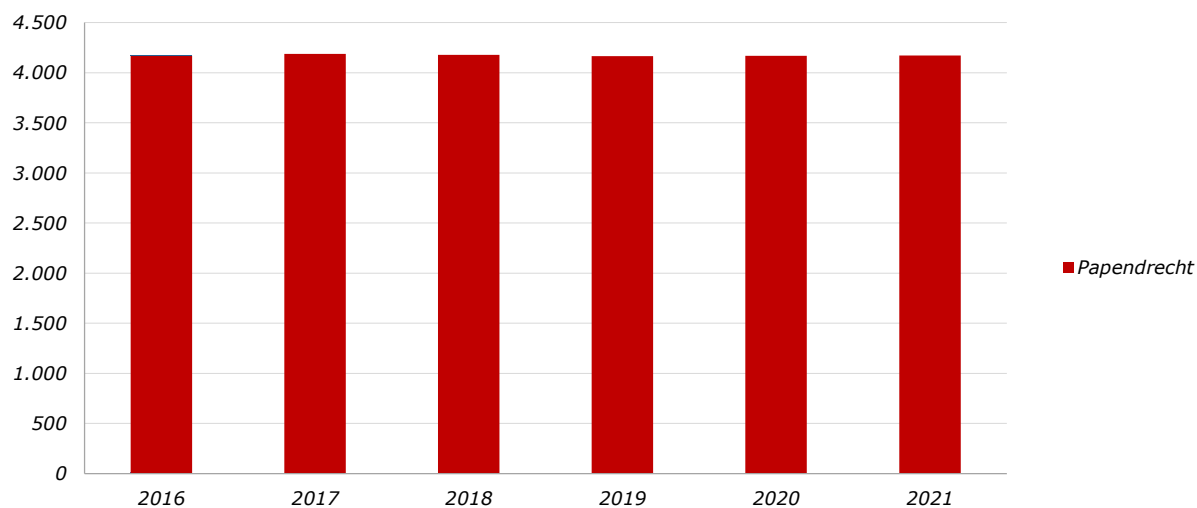
Nieuwbouw en corporatiebezit

Gerealiseerde nieuwbouw afgelopen 5 jaar

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda en woonmonitor

Ontwikkeling corporatiebezit

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda en woonmonitor

8 Fysiek

Omgevingsvisie

Begin 2021 is de Omgevingsvisie vastgesteld. De essentie van de Omgevingsvisie wordt weergegeven in vijf thema's:

Duurzame koers (leidend thema)

Een duurzaam Papendrecht waar mensen graag wonen, werken en verblijven. Een krachtige gemeenschap met een stevig fundament in welzijn, ontwikkeling en perspectief van haar inwoners. Daarbij hoort een gezonde en veilige leefomgeving met oog voor de benodigde klimaatadaptatie en energietransitie.

Economische vitaliteit

Om inwoners ook in de toekomst economische te (blijven) binden aan Papendrecht is investeren in een aantrekkelijk werkklimaat essentieel. Sterke topsectoren, een goede sociaal maatschappelijke verankering van het bedrijfsleven in de gemeenschap, circulaire en duurzame bedrijfsvoering en een goede bereikbaarheid over weg, water en per openbaar vervoer dragen hieraan bij. Een levendig en aantrekkelijk centrumgebied gericht op ontmoeting en ontspanning verbetert de verblijfskwaliteit en aantrekkingskracht in de regio.

Prettig wonen

Papendrecht zet in op een gevarieerd woningaanbod in een gezonde en veilige leefomgeving waarbij de gezondheidsrisico's van de aanwezige industrie en ligging in het wegennetwerk zoveel mogelijk worden beperkt. Ook wordt gestreefd naar een duurzame inrichting van de fysieke omgeving met oog voor de benodigde klimaatadaptatie en energietransitie.

Papendrecht kiest niet voor uitbreiding boven de A15. Door de meervoudige ruimteclaims in de beperkte ruimte (geen uitleggeland, geen uitgeefbare bedrijfsterreinen) wordt de gewenste ruimtelijke inrichting complexer en uitdagender.

In de komende drie jaar is een uitbreiding met minimaal 60 woningen per jaar voorzien.

Beperkte ruimte

Geluidzonering bedrijfsterreinen

Bron: *Omgevingsvisie Papendrecht, 2021, p 30*

Woningen o.a. van corporatie

Bron: *Woonplan 2020-2030,, 2019, p 10*

Sterke verblijfskwaliteit

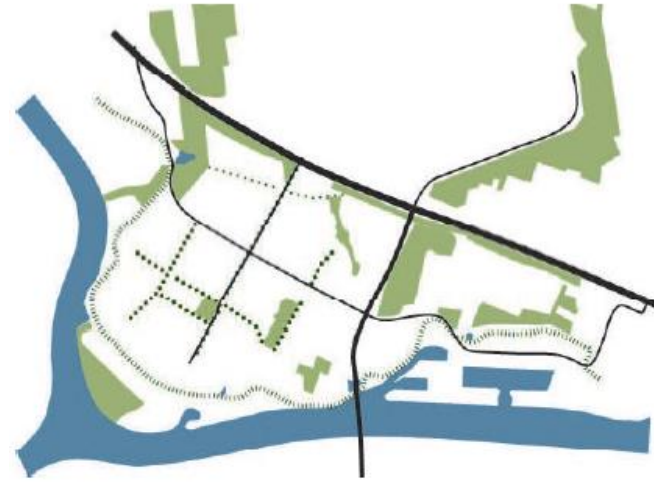
Om nu en in de toekomst een prettige gemeente te zijn om te wonen, te werken en te verblijven, zet Papendrecht in op gezonde, duurzame en toekomstbestendig ingerichte woongebieden met een goed ruimtelijke kwaliteit. Dat betekent meer ruimte voor ontmoeting en ontspanning, ook in het centrumgebied. Daarnaast wordt gekozen voor het versterken van de water- en groenstructuren. De gemeente wil de beleefbaarheid, zichtbaarheid en bereikbaarheid van de rivier en het historisch dijklint vergroten. Meer ruimte voor groen, verblijf en recreatie langs het water is hierin essentieel.

Verbindende infrastructuur

Om een prettig woon-, werk- en verblijfsklimaat te kunnen realiseren, moet meer ruimte beschikbaar gesteld worden in de fysieke omgeving. De auto krijgt daarom een minder grote rol. Daarmee wordt een hoop aan leefbaarheid gewonnen: minder overlast van geluid en vervuillende stoffen, meer speelruimte en groen. Gezondere inwoners en meer sociale interacties in de openbare ruimte. Zo creëert Papendrecht ideale wijken om te fietsen, te wandelen, te spelen en te leren.

Sterke verblijfskwaliteit

Water en groen structuur Papendrecht

Bron: *Omgevingsvisie Papendrecht, p 46*

Verbindende infrastructuur

Bron: *Bron: Omgevingsvisie Papendrecht, 2021, p 39*

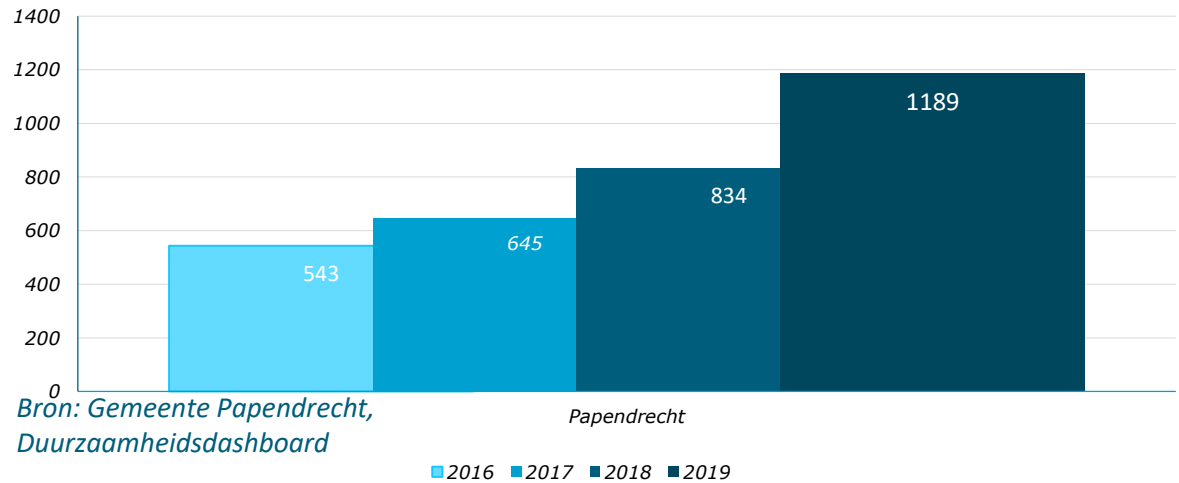

9 Duurzaamheid

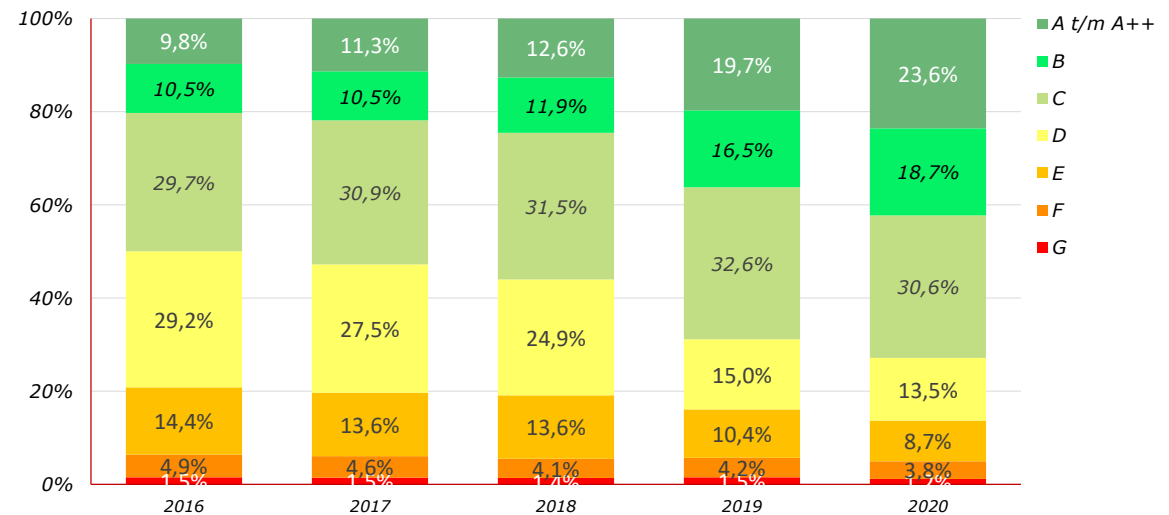

Duurzame energie en energielabels

Aantal woningen met zonnepanelen

Definitieve energielabels in Papendrecht

Bron: RVO, Klimaatmonitor

Duurzaamheid

Papendrecht heeft als hoofddoel 'Vóór 2050 een energie neutrale gemeente te zijn'. Per duurzaamheidsthema is dat uitgewerkt. De themadoelen zijn opgenomen in het [colleageactieprogramma](#) en [coalitieakkoord](#) 2018-2022. Bij duurzaamheid gaat het onder meer om energie, klimaat en hergebruik grondstoffen.

Doelen energie

- Gebouwde omgeving energieneutraal in 2035
- Duurzaam opwekken van energie
- Gemiddeld energielabel B voor woningaanbod particulieren in 2025
- Terugdringen energieverbruik
- Terugdringen gebruik fossiele brandstoffen.

Het aantal woningen met zonnepanelen is in 2019 toegenomen tot 1189 woningen (8,3% van de woningen).

Duurzaamheid

De gemeente stimuleert huishoudens en bedrijven om maatregelen te nemen die leiden tot energiebesparing en meer duurzaam opgewekte energie. Het effect daarvan wordt zichtbaar in de energielabels. Ieder bedrijf en woning heeft bij de start een voorlopig label gekregen dat ook steeds vaker omgezet is naar een definitief energielabel.

Inmiddels hebben bijna 8.400 woningen (58%) een definitief energielabel. Dit is inclusief het definitief label dat voor de corporatiewoningen bij de start al verplicht werd gesteld.

Het energielabel voor woningen geeft met de klassen A (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, weinig zuinig) aan hoe energiezuinig een woning is. Woningen met een energielabel A zijn geschikt voor een all-electric oplossing en warmte. Voor woningen met een energielabel D t/m G zijn isolatiemaatregelen noodzakelijk voordat deze van het gas af zouden kunnen.

Energiebesparing

Bij energie(-besparing) gaat het om gas en elektriciteit en brandstof voor mobiliteit van huishoudens, maatschappelijke organisatie, bedrijven en de gemeente zelf.

In Papendrecht werd in 2019 per woning weer minder gas gebruikt dan in 2016. In Nederland was er een afname van 9,2%; in de Papendrecht is dit vergelijkbaar. De afname komt door isolatiemaatregelen en overige energiemaatregelen.

Elektriciteit

Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van woningen is in Papendrecht iets hoger dan het gemiddelde in Nederland.

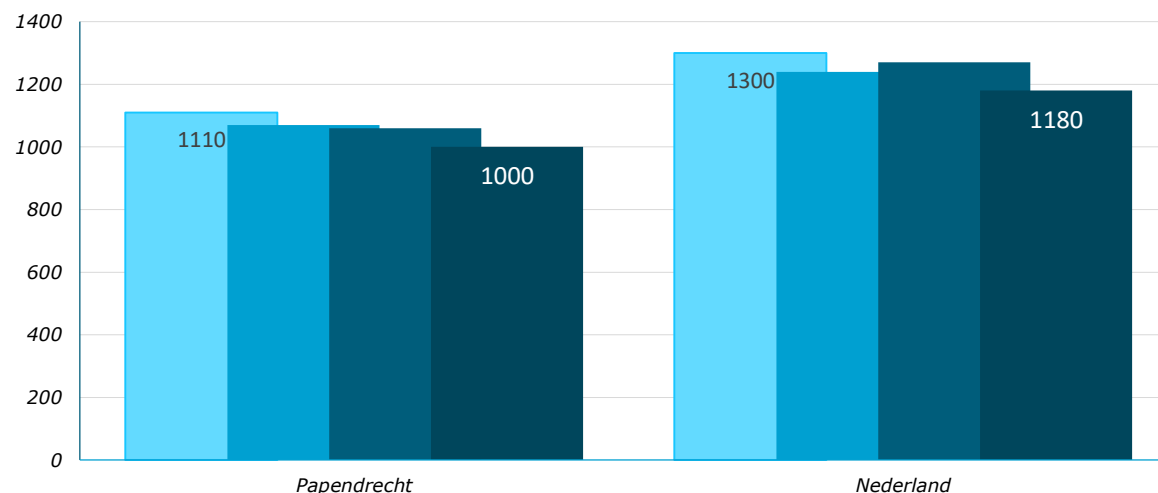
Het verbruik daalde in Nederland met 6,2%; in de Papendrecht met 6,6%.

De daling komt door bijvoorbeeld de vervanging door energiezuinige verlichting en apparaten.

Het gemiddeld elektriciteitsverbruik in huurwoningen is 22% lager dan gemiddeld. In koopwoningen ligt het juist 13% hoger. Dit komt doordat er meer apparaten zijn en de koopwoningen vaak groter zijn en meer kamers hebben dan huurwoningen. Het gemiddeld gasverbruik in koopwoningen is daardoor ook hoger dan gemiddeld.

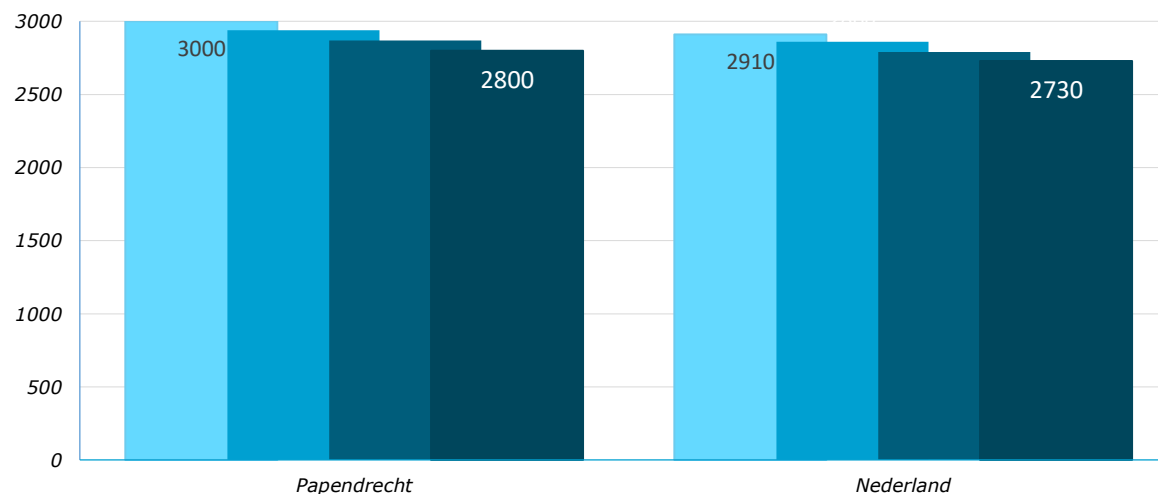
Energiegebruik en -besparing

Aardgasgebruik

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018 ■ 2019

Elektriciteitsgebruik

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018 ■ 2019

Klimaat en hergebruik grondstoffen

Klimaat

Het klimaat verandert: hoosbuien en langere perioden van droogte komen vaker voor. Samen met inwoners en organisaties brengt de gemeente toekomstige risico's in beeld en tegelijkertijd bereiden we ons al voor. Zo kiest de gemeente voor meer en gevarieerder groen en zoeken we doorlopend naar nieuwe innovatieve mogelijkheden om in de openbare ruimte in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering. Samen werken we aan een klimaatbestendig Papendrecht. Als gemeente is het doel om op innovatieve wijze klimaatadaptatie in te zetten in de openbare ruimte van Papendrecht.

In 2018 en 2019 hebben 35 verschillende "Operatie Steenbreek" activiteiten plaatsgevonden waardoor tuinen vergroend zijn.

Het aantal bomen in beheer van de gemeente nam toe van 13.540 in 2018 naar 14.570 in 2021.

Afval

Veel Papendrechtters zien het nut, de noodzaak en de voordelen van afvalscheiden, hergebruik en gebruik van grondstoffen al in. GFT, Papier, glas, PMD (plastic, metaal en Drankkarton) en textiel kunnen bijvoorbeeld opnieuw worden gebruikt. Daardoor is minder materiaal, energie en geld nodig om nieuwe producten te maken. Dat is beter voor het milieu en ook nog eens goedkoper.

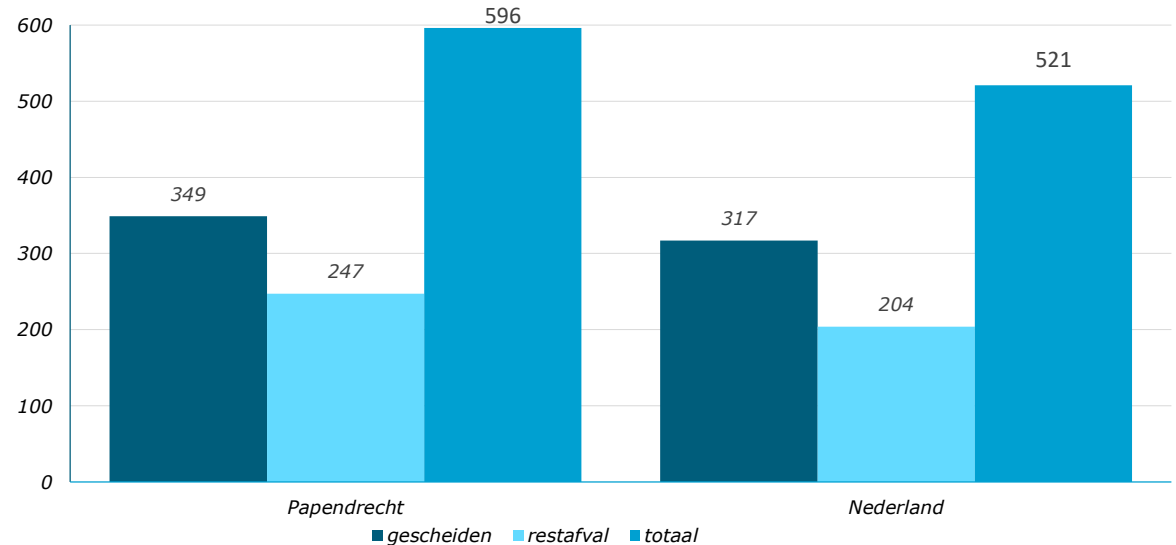
Zowel qua hoeveelheid afval als qua scheidingspercentage blijft Papendrecht nog achter bij het landelijk gemiddelde. In 2020 was er een toename van afval vanwege de Coronamaatregelen om thuis te werken.

Bomen in Papendrecht (2020)

Bron: Gemeente Papendrecht, Duurzaamheidsdashboard

Afval in kg per inwoner (2020)

Bron: CBS, Statline

10 Veiligheid

Papendrecht is een veilige gemeente. Wel is de overlast jeugd in 2020 toegenomen

De veiligheidsbeleving in Papendrecht is in de afgelopen jaren verbeterd van een 7,2 naar een 7,5. Die score is beter dan in vergelijkbare gemeenten. In Papendrecht komen drie van de vijf vormen van overlast even vaak voor als elders. Drugsgebruik en –handel en dronken mensen op straat komen in Papendrecht relatief weinig voor.

De veiligheidsbeleving hangt samen met de ervaren overlast, zoals meldingen overlast jeugd. In het 2020 stijgt het aantal meldingen weer, zoals die van overlast jeugd. Deze toename hangt deels samen met corona. Dat geldt ook voor de burengerucht. Naar aanleiding van de stijging van de meldingen jeugdoverlast is intensief ingezet en samengewerkt om deze te doen verminderen

In het Integraal beleid Leefbaarheid & Veiligheid 2018-2021 is jongerenoverlast één van de prioriteiten.

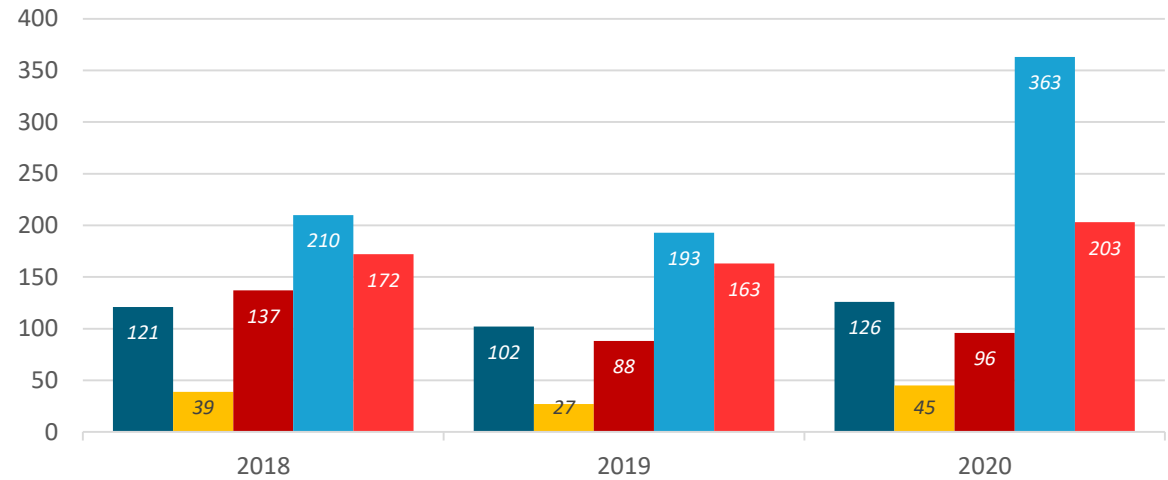
Aantal misdrijven, met name vermogenscriminaliteit neemt toe

Het aantal Papendrechtse slachtoffers van vandalisme- (vernietiging), en vermogenscriminaliteit neemt iets toe. Het aantal meldingen bij de politie (geweld, bedreiging, mishandeling en straatroof) is ook iets toegenomen.

Het aantal woninginbraken nam af.

Veiligheid - 1

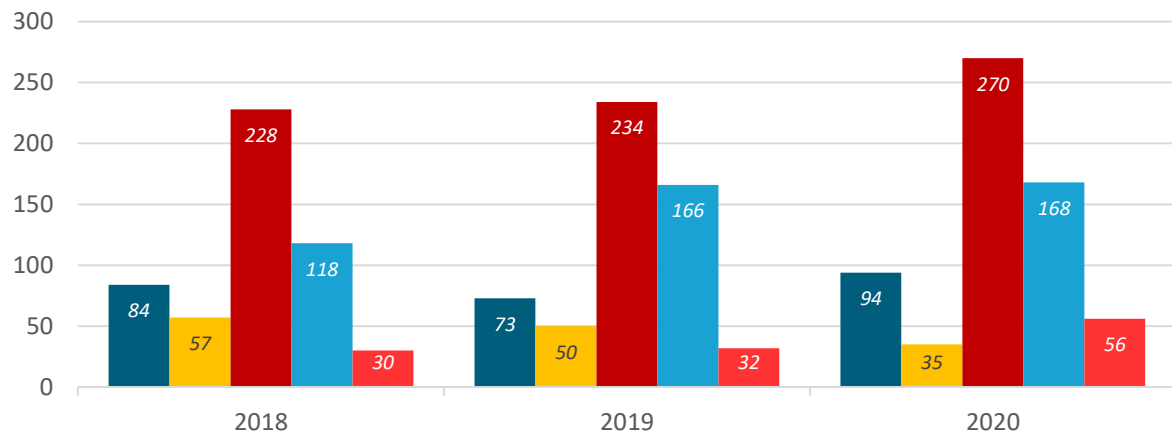
Incidenten

■ Burengerucht ■ Drugs/drank ■ Verkeer ■ Jeugd ■ Verward/overspannen persoon

Bron: VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam, Rapport Gezamenlijk Veiligheidsbeeld 2020

Misdrijven

■ Geweld ■ Inbraak woning ■ Vermogenscriminaliteit ■ Vernietiging ■ Overig

Bron: VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam, Rapport Gezamenlijk Veiligheidsbeeld 2020

Verkeersoverlast wordt als probleem ervaren: één op de drie bewoners heeft veel overlast van te hard rijden, agressief rijgedrag en/of parkeerproblemen. Te hard rijden blijft het probleem dat volgens Papendrechtters als eerste moet worden aangepakt (Bron: Veiligheid in Papendrecht, najaar 2019). Toch wordt verkeersoverlast weinig bij de politie gemeld (Bron: VAR).

Ook ervaart 16% veel overlast van hondenpoep. In 2021 is aan inwoners gevraagd om ideeën om dit te verbeteren. Ruim de helft van de Papendrechtters vindt dan dat er meer hondenaafvalbakken moeten komen en bijna de helft is ontevreden over de plek waar de afvalbakken nu staan. Hondenbezitters zijn hier nog vaker ontevreden over dan niet-hondenbezitters. Het onderzoek geeft ook tips voor het schoonhouden van uitlaatstroken en bekendheid van uitrenterreinen en verboden voor hondenplaatsen.

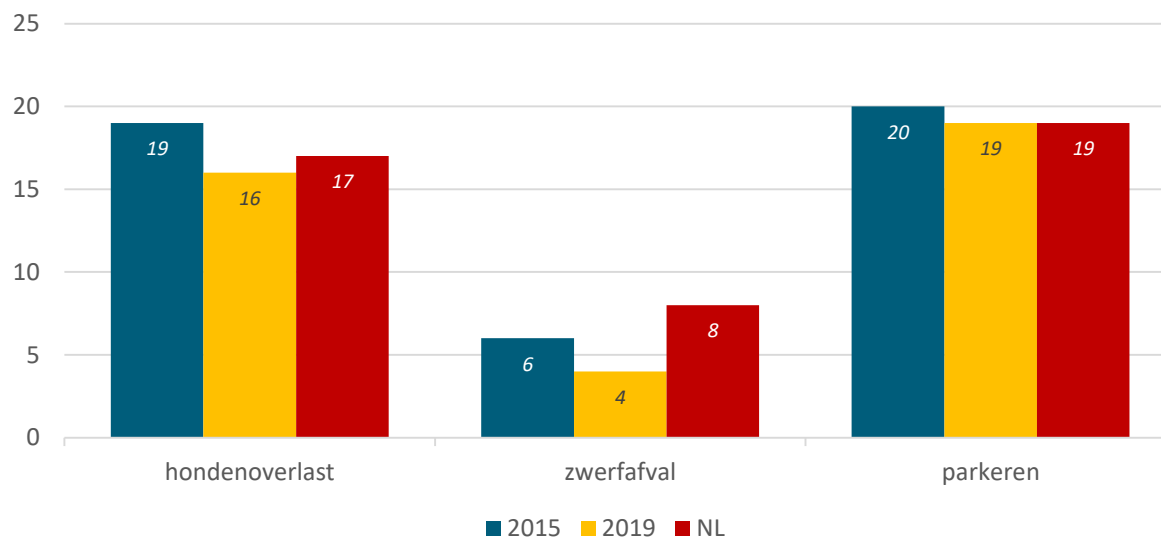
Cybercrime & horizontale fraude

Er komt meer aandacht voor Hidden Impact Crimes. Denk hierbij aan cybercrime en 'horizontale fraude'. Dit laatste betreft fraude tussen burgers en bedrijven onderling, zoals oplichting via Marktplaats en is in 2020 238 keer gemeld in Papendrecht. In 2019 gaf in Nederland 13 procent van de 15-plussers aan slachtoffer te zijn geweest van een of meer cybercrimedelicten. In 2017 was dit 11 procent. Bij cybercrime gaat het om digitale vormen van identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cyberpesten (laster, stalking, chantage en bedreiging met geweld via internet).

13% van de Papendrechtters acht de kans groot dat ze slachtoffer kunnen worden van een vorm van cybercriminaliteit (Veiligheidsmonitor (2019)). In 2023 wordt de Veiligheidsmonitor weer afgenomen.

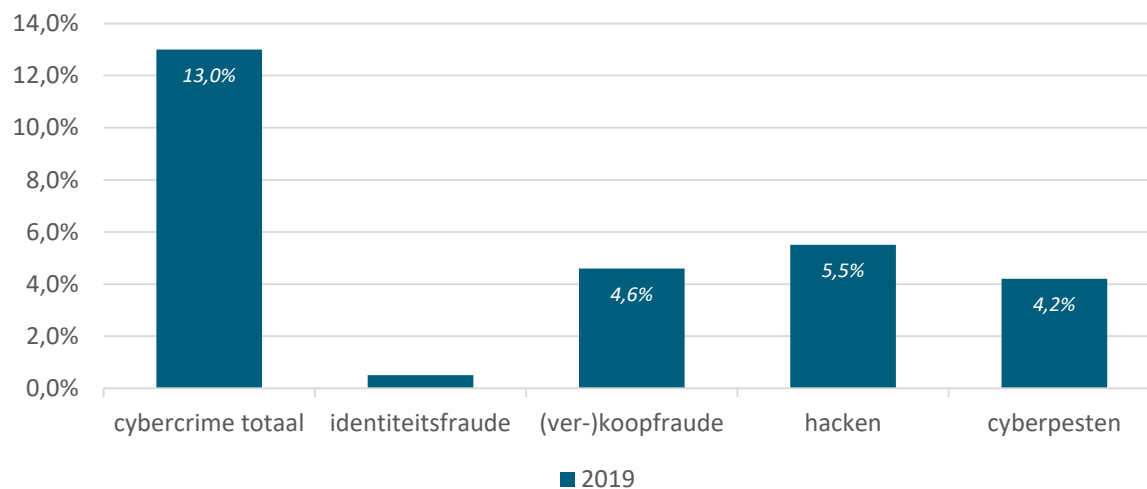
Veiligheid - 2

Overlast

Bron: VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam, Rapport Gezamenlijk Veiligheidsbeeld 2020

Cybercriminaliteit

Bron: VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam, Rapport Gezamenlijk Veiligheidsbeeld 2020

11 Bestuur

Gemeentebestuur

Oordeel over de lokale democratie

In de tweede helft van 2020 heeft Papendrecht een quick scan gehouden onder 450 inwoners, collegeleden, raadsleden en 70 ambtenaren. Er zijn diverse stellingen voorgelegd over communicatie, betrokkenheid, vertrouwen en participatie.

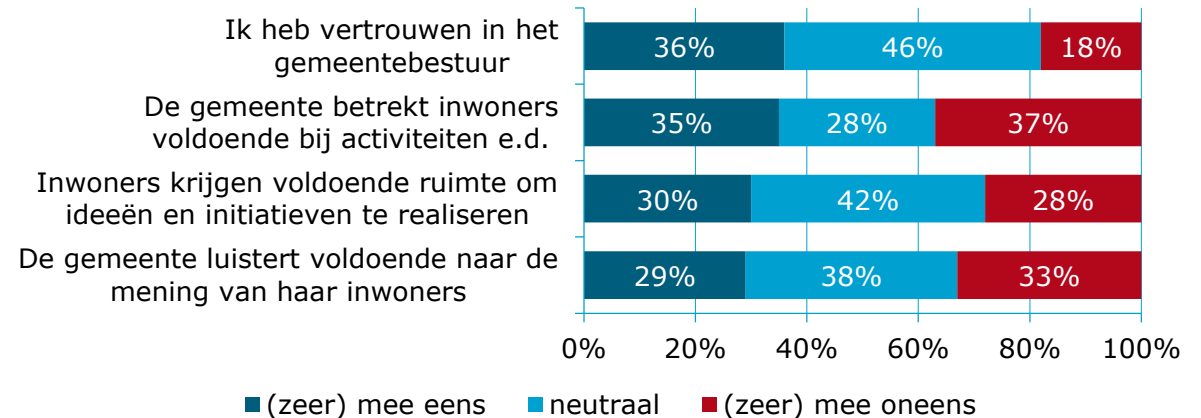
61% van de inwoners vindt het belangrijk dat inwoners kunnen meedoen bij beleidsvorming en – uitvoering. De inwoner van Papendrecht is over het algemeen positiever over de gemeente dan een gemiddelde van andere gemeenten waar de quick scan is gehouden. Er zijn echter nog genoeg verbeterpunten. Genoemd zijn:

- Beter luisteren naar de mening van inwoners
- Opener en transparanter werken
- Meer inwoners laten meepraten

Opkomst verkiezingen

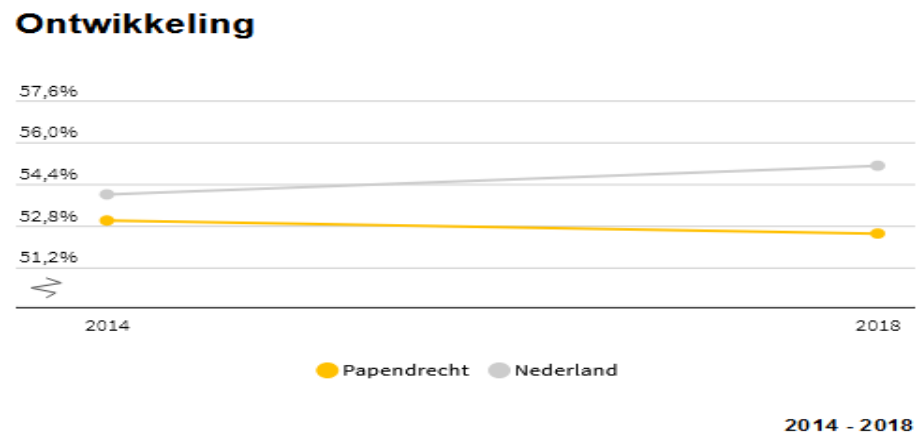
Met 52,5% is de opkomst voor gemeentelijke verkiezingen in Papendrecht duidelijk lager dan gemiddeld in Nederland (55,1%). In vergelijking met 2014 is de opkomst in Papendrecht gedaald, terwijl deze in Nederland iets toenam.

Betrokkenheid bij de gemeente

Bron: Gemeente Papendrecht, Quick Scan, 2020

Opkomst verkiezingen gemeenteraad

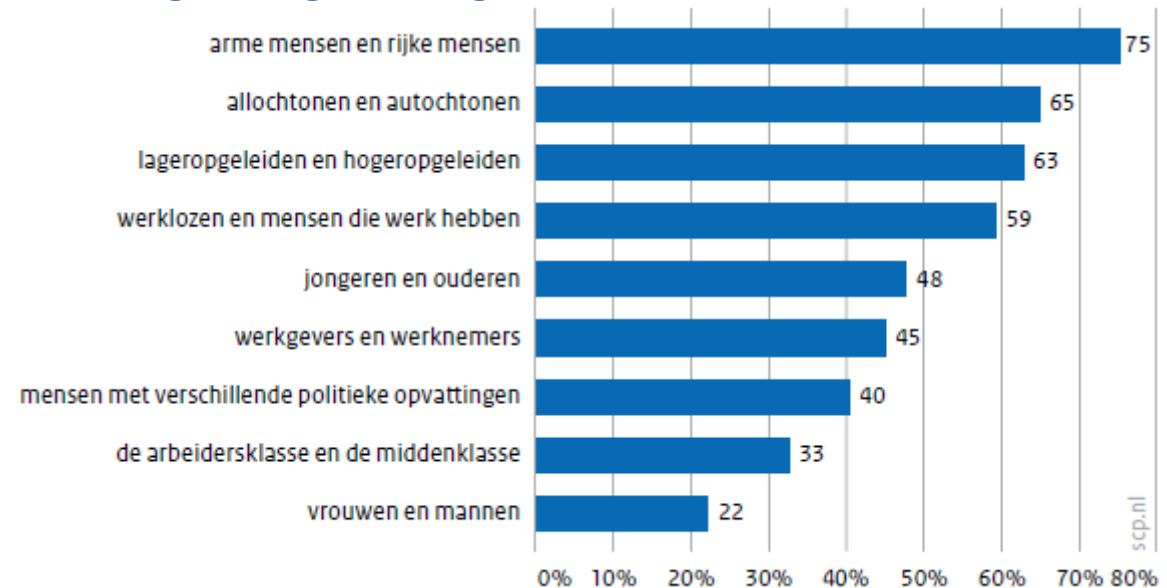

Bron: OCD, Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, www.gdindex.nl

Corona vergroot tegenstellingen

Ziet een grote tegenstelling tussen.....

Bron: SCP, Burgerperspectieven, 2020-4, p 4

Ervaren tegenstellingen in Nederland

Het SCP meet meerdere keren per jaar hoe Nederland er volgens Nederlanders voorstaat. Bijvoorbeeld het vertrouwen in de regering en Tweede Kamer, maar ook of men tegenstellingen ziet tussen bepaalde groepen. Het zijn vooral verschillen in inkomen en opleiding en herkomst die ervaren worden. De verschillen hebben ook effect voor de gezondheid en kansen op de woningmarkt.

Aandachtspunten voor beleid Corona

Het SCP heeft in “de ongelijke effecten van de Coronacrisis en opties voor beleid” onlangs een aantal aandachtspunten genoemd omdat Corona verschillen heeft vergroot:

- De Coronacrisis raakt vooral personen zonder vast dienstverband
- Dit treft vooral jongeren, personen met migratie-achtergrond en lager opgeleiden
- Met name zelfstandigen raken snel in problemen zonder steun
- De sluiting van primair onderwijs heeft geleid tot leerachterstanden
- De psychische gezondheid tijdens de pandemie
- Eenzaamheid
- Men is minder gaan sporten en bewegen

Bij de laatste meting in april 2021 blijken Nederlanders weer vertrouwen te hebben in de economie. Het vertrouwen in de Regering was echter gedaald.

Landelijke cijfers

2. Inwoners en het openbaar bestuur

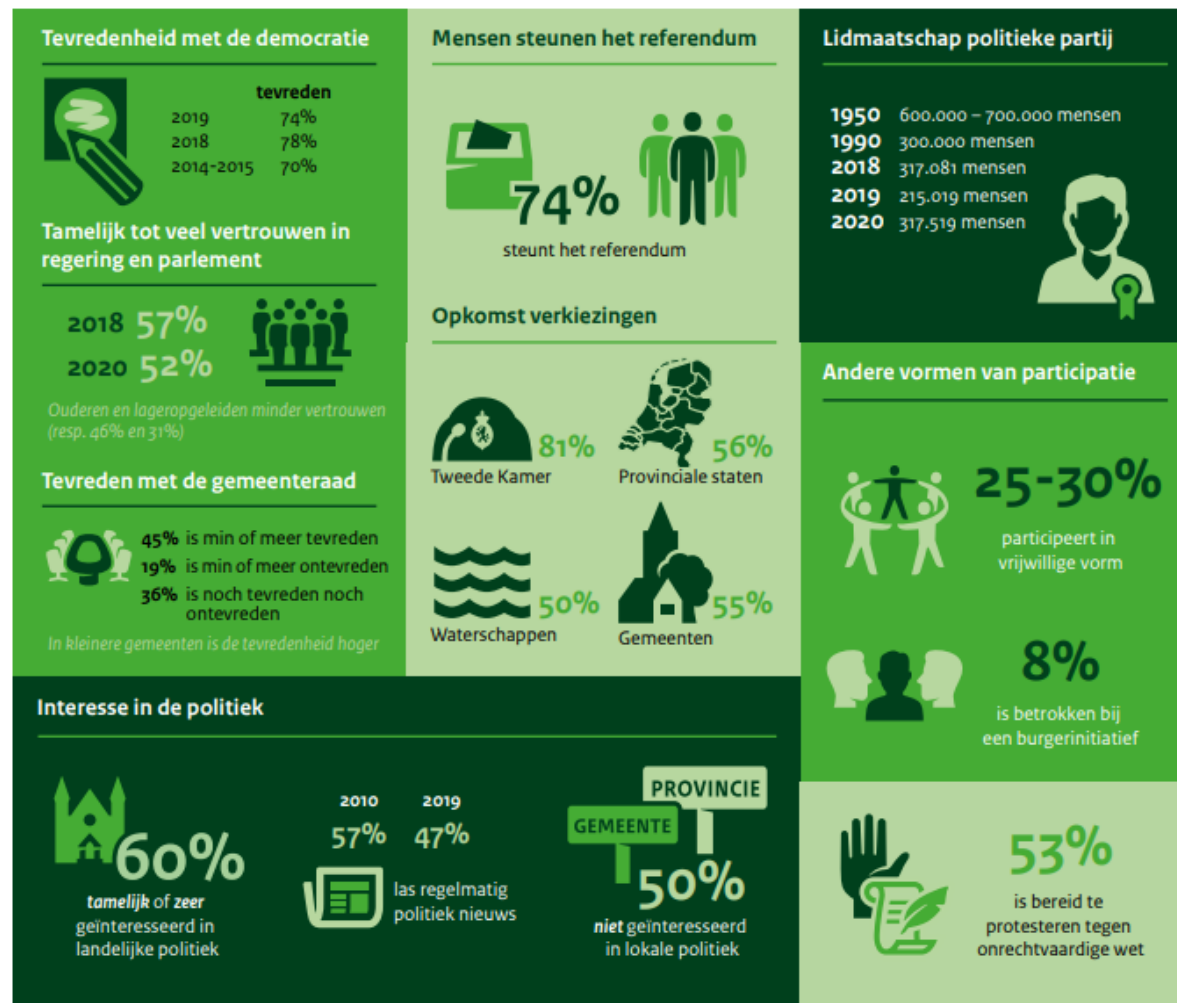
Inwoners en het openbaar bestuur

Een goed functioneren van het bestuur is belangrijk voor iedereen. Daarom volgt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) elke 2 jaar de feiten en ontwikkelingen in de Staat van het Bestuur. Hierdoor worden trends zichtbaar en kan beleid ontwikkeld en onderbouwd worden.

De cijfers hiernaast zijn afkomstig uit de Staat van het Bestuur van januari 2021. Hoewel inwoners redelijk tevreden zijn over hun lokaal bestuur en de prestaties van hun lokale overheid, is het beeld dat ze ervan hebben niet scherp. Behalve de burgemeester weten veel inwoners niet wie hun vertegenwoordigers en bestuurders zijn. Ook houden zij regelmatig het Rijk verantwoordelijk voor decentrale taken en beleid. Het lokaal bestuur is *"weinig zichtbaar, maar inwoners hechten wel aan nabijheid"*

T.o.v. landelijk:

is in Papendrecht een kleiner deel tevreden over de gemeenteraad (37% tevreden; 26% ontevreden) in vergelijking met het cijfer in gemiddelde gemeenten.

Bron: Ministerie BZK, Staat van het Bestuur

Over deze infographic

Papendrecht in cijfers

Auteurs

Deze infographic is samengesteld door het OCD, door Linda Scheelbeek, Michel Borst en Jan Schalk, met dank aan de input van ambtelijke zijde.

Signalen doorgeven?

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over de infographic? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar [078 770 3905](tel:0787703905) of te mailen naar ocd@drechtsteden.nl.

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Klik hier!
Ga naar
onze website

Contact

Papendrecht in cijfers
Onderzoekcentrum Drechtsteden

Jan Schalk

1 december 2021

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid